

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 30.

13. Marca 1820.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Dla uposażenia szkoły w Kąkolnikach, Cyrkułu Brzeżańskiego, oświadczone dawać następujące składki:

JW. Prymas i Arcybiskup Hrabia Ankwicz rocznie po 50 ZR. w monecie konwencyney i po 8 ZR. w takiejże monecie na pomniejsze potrzeby szkolne, tudzież grunt na ogród z 532 kwadratowych sążni składający się. Pieban obrządku łacińskiego Niedzielski rocznie po 30 ZR. w monecie konwencyney, a w ziarnie po 2 korcy pszenicy i po 2 korce żyta.

Rząd królewski sądzi się obowiązany o tych do powszechnego dobra zmierzających czynnościach powszechnie uwiadomić.

Z Wiednia. — C. K. uprzywilejowany Narodowy Bank Austriacki ogłosił następujące **U w i a d o m i e n i e :**

W związku z uwiadomieniem ogłoszonym dnia 18go Grudnia 1819, ma zaszczyt Dyrekcya uprzywilejowanego Narodowego banku Austriackiego, uwiadomić wszystkich posiadaczy akcyj, wydanych na wniesione do d. 31. Marca 1819 kwoty, od których mają prawo według statutów do całej dywidendy, iż ponieważ na każdą akcyję stosownie do obrachunków uchwalonych przez Wydział banku na posiedzeniu z d. 17. Stycznia wypadło po osiem Ryńskich w Walnie bankowej zysku; zatem każda dywidenda wynosi dwadzieścia i trzy Złote Ryńskie Walnety bankowej jako całkowiła ilość półroczna, która począwszy od dnia 20. Stycznia r. b. podniesioną być może w kasie tutejszej akcyney za kwitami przyzwoitym stęplem opatrzonemi.

W Wiedniu d. 18. Stycznia 1820.

(Następują podpisy).

Z Wiednia dnia 1. Marca. — Podczas pierwszego ciągnięcia wielkiej Loteryi C. K. uprzywilejowanego teatru na Wiedniu, w

sali wielkiej Niższo-Austriackich Stanów, wypadły następujące Numera iako głównie wygrywające :

Nr. 28,878 wygrał 50,000 ZR. w W. W. i 1000 Numerów poprzednio i 1000 następnie wygrywających.

Nr. 22,803	wygrał	10,000	ZR.	w	W.W.
— 26,119	—	4,000	—	—	—
— 73,180	—	1,000	—	—	—
— 139,452	—	1,000	—	—	—

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Listy z Gibraltaru z d. 3., z Kadyxu z d. 4., i z Madrytu z d. 10. Lutego umieszczone w Monitorze z d. 21. z. m. zawierają następujące wiadomości:

„Jenerał Freyre ma 4000 ludzi w Puerto de Santa Maria; Jenerał Cruz stoi w Chilana ma pod swoieimi rozkazami dywizyją złożoną z 5000; iazda zebrana jest w Puerto Real.“

„Oddział powstańców złożony ze 2000 pod sprawą Riego przerzucił się z wyspy Leonu ku Taryfie; Jenerał O'Donnel poszedł za nim, stanowisko Taryfy przedostatnią wojną było bardzo umocnione; teraz zaś nie ma żadnych szladów obrony.“

„Jenerałów i Officerów sztabowych, których rokoszanie w początkach powstania pęaresztowali, przeniesli ich do Carracas.“

„Jenerał Campaña Dowódca załogi Kadyxńskiej wyruszył d. 3. Lutego z kolanną złożoną z 3000 za zamek Cortadura, ażeby ogłosił powstańców amnestyją dozwołaną im przez Króla. Naczelnik powstańców żądał 3 dni czasu do namyslenia się.“

„W przypisku do listu pisanego z Kadyxu z d. 4. wyrażono, iż załoga zamku Cortadura wyruszyła przeciwko załodze zamku Torre Gorda położonego w końcu drogi idącej z Kadyxu do wyspy Leonu.“

Dostrzegacz Austriacki z d. 25. Lutego zawiera: Według urzędowych doniesień

nadeszłych z Madrytu z d. 3. Lutego możemy wyraźnie zaprzeczyć rozszerzonej od kilku dni wiadomości iskoby Kadyx w d. 28. Stycznia miał poddać się powstańcom. Nie namieiliśmy o tej wiadomości rozsiewanej często przez Paryżkie gazety Ultraliberalistów i ponawianej ostatnią razą pod 14. Lutego iako w dniu, w którym nowe prawo wyborowe położonem bydź miało, ponieważ czas, zamiar i źródło było nam podejrzanem. Z tego wszystkiego to tylko pewna, iż załoga Cortadurska uderzyła dnia 28. Stycznia rano na bateriją wysypaną przez powstańców na przeciwko Torre Gorda, lecz ponieśli niezłą stratę cofając się musiała do zamku.

W Kadyxie panowała zupełna spokoynosc, a po wiadomem zaburzeniu nad 24. Stycznia nic więcej nie zaszło.

Fregata Sabina zawinęła do portu Kadyxńskiego z Hawany, d. 28. Stycznia przywiozła ładunek składający się z 1,540,285 piastrow, trzech sztab srebra wazających 393 grzywien, osiem skrzyń srebra wycobionego, 460 bellów koszenilli (cochenille) i 8 skrzyń wanilli.

Ostawiony herszt rozbojników Melchior, w którym Liberalisci najmocniejszą spodziewali się naleść podpore, iak gazeta Francyi i Konstytucjonista donosi, aresztowany w Aragonii i zaprowadzony do Madrytu, gdzie oczekiwac ma sprawiedliwej kary za swoje występki.

List z Barceliony umieszczony w Monitorze donosi, iż w tamtejszey zatoce na d. 29. Stycznia wieczor, pokazal się okręt wyłany przez powstańców od brzegów Kadyxńskich. Przywiazł on listy urzędowe do Jenerałnego Kapitana Katalonii Jenerata Castanos. wzywające go, ażeby uznał Rząd Konstytucyjny i iakowy ogłosil. Jenerał Castanos wzbraniał się przyjąć te listy, poczem tenże okręt i zaraz odpłynął.

Wielka Brytania i Irlandya.

Dnia 12. Lutego rano o 1szej godzinie był pogrzeb zmarłego Xięcia Kent w Windsor. Xiążęta York, Klarencyi, Sussex i Xiążę Leopold byli obecnymi. Xiążę zmarły jest osmym z rodziny Królewskiej, którego zwłoki złożone będą w Mauzeoleum wystawionem przez s. p. Najjasniejszego Króla.

W stępną Srodę iako w dzień, w którym zwłoki zmarłego Króla złożone bydź miały w grobach Królewskich w Windsor, cały Londyn wystawiał jętkęboki żal. We wszystkich kościołach i kaplicach różnych wyznań odpra-

wiano nabożeństwa żałobne. Wszystkie zatrudnienia prywatne i publiczne zawieszono, sklepy wszystkie pozamykano, kupcy i wexlarze umówili się, aby wszystkie wexle przypadające do wypłaty na d. 16. doiem w przód wypłacane były. Wszyscy mieszkańcy Stolicy byli albo w kościele albo na drodze do Windsor.

Podług wiadomości z Glasgowa, księgarze D. Potter i A. Maccullum oskarżeni o sprzedawanie pism buntowniczych stawieni przed Sędziego policyjnego, po przedsięwziętem badaniu zaprowadzeni zostali do więzienia. Podrządni Sędziego policyjnego przy zagrabieniu ich papierów, nalezli listy i obwieszczenia Woolera, Cobbeta, dzieła Pains i tym podobne bezbożne pisma. Sprawa wytoczoną będzie przed Sędziego policyjnego.

Okręt Peace zawinął do Portsmouth, wypłynąwszy z Prylądka dobrej nadziei nad 12. Listopada. Okręt ten w swojej podróży przybił do wyspy S. Heleny i opuścił zatokę tamtejszą na d. 10. Grudnia. Bonaparte był zdrów zupełnie, przechadzał się zawsze w okolicy Longwoodu. Budowa domu jego była prawie na ukończeniu, dom ten jest bardzo porządny i wygodny, oprócz sali, ma siedemnaście bardzo pięknych pokojów.

Francya.

Monitor z d. 21. Lutego zawiera trzy rozporządzenia Królewskie z dnia poprzedzającego następującej treści:

1). Chcąc dać dowód Naszego zadowolenia Hrabieciu Decazes, Parowi Francyi, Ministrowi Stanu, za jego usługi gorliwość i wierność, niemniej i przychylnosc w naytrudniejszych zdarzeniach tak ku Nam iak i ku Naszey Rodzinie okazowaną, rozkazaliśmy i rozkazujemy co następuje: Art. 1). Hrabia Decazes Par Francyi Minister Stanu mianowany jest Xiążęciem, tytułu tego ma on używać i jego następcy w prostey i męskiej linii według porządku i prawa starszeństwa, iako też zaszczytów i prerogatyw do tego stopnia przywiązanych pod warunkiem, ażeby zadosyć uczynił ustawom Królestwa a mianowicie rozporządzeniom naszey uchwały z dnia 19. Sierpnia 1815.

2). Mając sobie zdana sprawę przez Ministra Sekretarza Stanu w Wydziale spraw wewnętrznych, i po przełożeniu Hrabiego Decazes Prezesa Rady Ministeryjalney Naszemu Ministrowi Sekretarzowi w Wydziale wewnętrznym, iż jego zdrowie nie pozwala mu petroć daley powierzonych mu obowiązków, przyje-

liśmy podaną prośbę o uwolnienie, jednak ponieważ jego światło w Radzie jest nam potrzebne, rozkazaliśmy i rozkazujemy co następuje: Art. 1). Hrabia Decazes mianowany jest Ministrem Stanu Członkiem Naszej tajnej Rady.

3). Xiążę Richelieu Par Francyi Minister Stanu, mianowany jest Ministrem Sekretarzem Stanu i Prezesem Rady Ministeryjalney.

Monitor z powyższej daty zawiera między artykułami urzędowemi, że Król mianował Xiążęcia Decazes Postem swoim na Dworze Londyńskim.

Dziennik rozpraw z d. 22. Lutego dodaje, iż wspomniany Xiążę opuścił d. 21go o godzinie 5tej popołudniu dom Ministerstwa, i przeniósł się do domu swego teścia, Hrabiego Saint Anlaire. Dnia 25. podług tegoż Dziennika miał Xiążę wyjechać do Etoile, zapewniając, iż przed odjazdem swoim do Londynu uda się do Libourne miejsca swego urodzenia.

Stosownie do najnowszych wiadomości z Paryża odebranych pod d. 22. Lutego, dotychczasowy Podsekretarz Ministerstwa sprawiedliwości Hrabia Simeon, mianowany jest Ministrem Sekretarzem Stanu w Wydziale wewnętrznym, a Hrabia Portalis w wieysen te; óż Podsekretarzem przy Ministeryum sprawiedliwości. Baronowi Mounier Parowi Francyi poruczone zostały przy Ministeryum spraw wewnętrznych interessa Departamentowa i Policijne.

Podług dziennika rozpraw, donieść miano niezawodnie Prokuratorowi jeneralnemu, iż pewien, który iechał pocztą, drogą do Bruxellii w nocy z Soboty na Niedzielę, właśnie pod ów czas kiedy Xiążę Berry został zabity, w Nibécourt między Noyon i Compiègne, mówił o zamordowaniu tego Xiążęcia.

Monitor z d. 14. Lutego zawiera rozporządzenie Królewskie z d. 11. t. m., mocą którego na prośbę Xiążęcia Angouleme, zapadły zaocznie wyrok śmierci, przeciwko Jenerałowi Porucznikowi Gilly w Sądzie wezwanym pierwszey i drugiey woyskowej dywizyi. z epoki stódniowey, został zniesiony i wspomniany Jenerał-Porucznik powrócony jest do swych praw, godności i stopnia.

Monitor z dnia wyżey wspomnianego nie zawiera nic o tej straszney zbrodni spełnionej na osobie Xiążęcia Berry, inne zaś gazety Paryzkie, iako to: Dziennik rozpraw, Gazeta Francyi i Dziennik Paryzki, namieniają

po króćce o tej zbrodni w wyrazach sprawiedliwej pogardy.

Wyszłe w Londynie dzieło pewnego Francuza, który nieiaki czas umieszczony był w prywatnym gabinecie Napoleona zawiera następujące tajne Instrukcyje byłego Ministra morskiego Decrés z roku 1815 dla Kapitanów: Filiberta dowodzącego na fregacie Saale i Poncé na fregacie Meduzie. — „Obiedwie te fregaty przeznaczone są dla tego, który niedawno był naszym Cesarzem, aby go zawiezły do Zjednoczonych Stanów Ameryki północney. Wsiędzie on na fregatę Saale z osobami temi, które przeznaczy, inne zaś wsięda na Meduzę; ładunek podzielnouy będzie na obie fregaty podług iego przeznaczenia. Gdyby przed odpłynięciem, albo podczas podróży, Meduza uznana została za lepszą do żeglugi, w tedy wsiędzie on na Meduzę a Kapitanowie Filibert i Poncé zamieniają się na rozkazy. Tajemnica największe powinna być zachowywana tak względem przygotowań czynionych w tej mierze przez Prefekta morskiego, iako i względem osoby na pokładzie będącey. Napoleon płynie incognito, stopień i tytuł, którym ma być nazywany sam przeznaczy.

Skoro tylko wsiędzie na okręt wszelki związek nstaje z lądem; Dowódcem fregat, Oficerom, osadzie, samo ich własne powie serce, że ku osobie iego wszelką część i uszanowanie okazywać powinni, co się należy iego położeniu terażniejszemu i koronie którą nosił. Na pokładzie oddawane mu będą najwyższe honory wyjąwszy, gdyby takowych sam kazał zaniechać. Wewnętrzne miejsca fregaty przeznaczy on na mieszkanie nie ściesniając jednak środków obrony. Wszystko ma być dostarczone, co tylko służy do wygodney podróży nie oszczędzając kosztów, względem czego odebrał Prefekt rozkazy. Prefekt poszle tyle zapasów żywności tak dla niego i iego orszaku ile dozwoli tego tajemnica, którą przestrzegać potrzeba tak względem iego pobytu iako wsiędania okręt. Jak skoro Napoleona wsiędzie, muszą fregaty podnieść kotwicę we 24 godzinach, jeśli tego dozwolą wiatry i dostawie go mają tak prędko iak można do Ameryki północney; Napoleona i iego orszak wysadzą na ląd lub w Filadelfii, Bostonie lub w innym jakim bliskim i pewnym porcie. Wszystkie wdienne okręty, któreby spotkać przyszło należy mieć; jeżeliby przyszło walczyć z siłą przewyższającą, w tedy fregata ta na której nie będzie Napoleona, musi się

stać ofiarą, dla utrzymania na wodzy nieprzyjaciela. Nie mam potrzeby namieniać, że Rząd i Izby oddały Napoleona pod opiekę Narodn Francuzkiego. Za przybyciem do Ameryki wyzadzenie na ląd ma być spieszne ile możności, fregaty bezpośrednio mają się wrócić do Francji. Polecam obowiązkiem i uczuciu Kapitanów pamiętać o tem wszystkim czego niniejsza nie zaymie Instrukcyja. Te są to rozkazy, które mi dała kommissyja Rządząca, ażebym je Kapitanom Filibertowi i Poncemu przelał.

(podpisano) Decrés.

N i e m c y .

Z Augsburga pod dniem 22. Lutego donoszą, iż tamże ziswili się podobnie jak w Paryżu tak zwani bodźcarze (*Stachler*).

Mieszkańcy tuteysi są jeszcze ciągle w wielkiej obawie, zuchwałość burzycieli spokojności publicznej tak dalece się posuwa, że pomimo podwojonej straży Policyjney pozawczoraj znowu idącą dziewczynę na ulicy skaleczoną, druga zaś była gonioną, a nawet śmia wczorayszego o godzinie 7mej wieczor obcisno zabić ucznia na publicznej ulicy. Uczeń ten napadnięty niespodzianie od nieznanego z sztyletem, wymierzony przeciwko aercu swojemu cios przez obrócenie siebie odwrócił i tylko w piersi lecz nie śmiertelnie rądzony został, atoli broniąc się otrzymał jeszcze głęboką ranę w rękę, zaboyca uciekł. Chwałebne było rozziatrzenie się ludu zbiegającego się kupami, w zamiarze poymania złoczyńców, którzy tak dawno nieodkryci swoje pędzą rzemiosło. Dzisiaj z południa Władze Policyjne wydały obwieszczenie, a wieczor osadzono wszystkie ulice i place policyją, żandarmeriją i strażą wojskową.

Obwieszczenie wspomniane zawiera co następuje: Od nie jakiego czasu popełniane bywają w tem mieście bezprawia wzbudzające naganę Władz i każdego Obywatela. Magistrat miasta wspólnie z Kommissarzem Królewskim takie przedsięwzięli środki, jakie są potrzebne do utrzymania porządku i osobistego bezpieczeństwa.

Zakazano jest pod karą aresztu: Zaburzenie spokojności hałasem i krzykiem na ulicy, osobliwie podczas nocney pory; wdzieranie się do domów lub przysawanie się bliskie do osób; noszenie broni osobliwie dla tych, którzy stosownie do swojego powołania nosić iej

nie powinni, a którzy stają się podeyrzanymi przez noszenie, sztyletów, pniatów, nożów, pistoletów, lasek żelaznych, i innych narzędzi.

W szczególności zaś przedsięwzięte są środki przeciwko kobietom włączającym się bez zatrudnienia; wieczorami o godzinie 5tej drzwi tylne i poboczne domów powinny być zamknięte; Kawiarnie, domy gościnne, zaiezdne zachowywać się mają ściśle w oznaczonych godzinach przepisami policyjnemi.

Oprócz tego zalecono pod karą: iż w przeciągu 24 godzin wszyscy w mieście znajdujący się obcy, podani być mają na piśmie lub ustnie w domu Policyjnym, z oznaczeniem numeru, właściciela domu, imię i tego w którego mieszkańą; tudzież z wyrażeniem nazwiska obcego, jego zatrudnień, chociażby już pierwej podobne zaszło doniesienie; wszyscy zaś gospodarze domów gościnnych, podawać mają przepisami wskazane doniesienia co wieczor o godzinie 6tej i każdego rana o godzinie 8mej, aż do dalszego w tym mierze rozporządzenia; wszystkie osoby, opatrzone kartami dozwalającemi onymże czasowego pobytu, stawić się mają niezwłocznie przed złożoną do tego Kommissyją, dla okazania swych kart bezpieczeństwa, czyliby czas ten iż dazwoleny upłynął lub nie, a to dla onych zawiadzenia.

T u r c y j a .

Podług wiadomości z Alexandryi Kanat Rshmanieh, może największe dzieło czasu naszego tak dalece być ukończony w Grudniu z. r., iż mógł być napuszczony wodą z Nilu. Mieszkańcy Alexandryjscy, o stworzenie tego kanatu obchodzili rozmaitego rodzaju uroczystościami i szli kupami, aby być świadkami tego pamięci godnego widoku, którego skutki mogą stać się powszechnie użytecznymi dla handlu i żeglugi, jeżeli Machomed Ali Basza skłoni ucho swoje na słuszne uwagi.

Sprostowanie.

W Numerze przeszłym gazety naszej na stronnicy czwartej umieszczony jest przez omyłkę drukarni, pomiędzy artykułami z Francji artykuł, o wysłłem rozporządzeniu z dnia 2. Stycznia b. r. zakazującym ćwiczeń gimnastycznych, takowy artykuł należy do Pruss.